

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD EN MEDIA

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met voorliggend voorontwerp van decreet wordt Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie omgezet. Het Europees wetboek voor elektronische communicatie hervormt het Europees regelgevend kader voor telecommunicatie. Hoewel telecommunicatie een federale bevoegdheid is, hebben heel wat artikelen uit Richtlijn (EU) 2018/1972 ook betrekking op de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, zoals de inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten (vb. de marktregulering). Ook de Vlaamse Gemeenschap moet Richtlijn (EU) 2018/1972 gedeeltelijk omzetten, wat een wijziging van het Mediadecreet vereist. Het gaat onder meer om artikelen betreffende de marktregulering van kabel- en etheromroepnetwerken, de must-carry bepalingen, het organiseren van openbare raadplegingen en de Vlaamse Regulator voor de Media.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend voorontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structurelement beleidswerking en internationaal beleid ondersteunen.

In de beleidsnota media 2019-2024 is volgende passage terug te vinden onder SD A.3. “Optimaliseren van kader en instrumenten voor mediabeleid” / OD A.3.2. “Inzetten op een kwalitatief, toekomstbestendig en helder regelgevend kader rond media”:

“Een andere belangrijke richtlijn is het nieuwe Europees Wetboek Elektronische Communicatie (EECC) dat de vroegere vijf telecomrichtlijnen - zijnde de Toegangsrichtlijn, Machtigingsrichtlijn, Kaderrichtlijn, Universele dienstrichtlijn en Richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie – samenbrengt en vervangt. EECC hervormt het Europees regelgevend kader voor telecommunicatie. Hoewel telecommunicatie een federale bevoegdheid is, hebben heel wat artikelen uit EECC ook betrekking op omroep, zoals de marktregulering. Ook de gemeenschappen moeten EECC gedeeltelijk omzetten, wat aldus een wijziging van het mediadecreet vereist. Het gaat meer specifiek om een resem artikelen die gaan over kabelomroepnetwerken en de regulering die daarmee gepaard gaat, de netwerken die gebruik maken van frequenties, de VRM en must-carry. Een specifiek aspect van omzetting van de EECC betreft de bepaling die de lidstaten toestaat maatregelen te nemen om DAB+ te stimuleren.”

Met dit voorontwerp van decreet wordt het Europees wetboek voor elektronische communicatie omgezet in het Mediadecreet.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Inspectie Financiën verleende een positief advies op 24 november 2020.
- Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch- en taaladvies nummer 2020/419 van 4 december 2020.
- Er werd een begrotingsakkoord verleend op ... 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie hebben op 11 december 2018 Richtlijn 2018/1972 (EU) tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie aangenomen (hierna: EWEC). Via voorliggend voorontwerp van decreet wordt EWEC gedeeltelijk omgezet in het Mediadecreet.

EWEC vormt het nieuwe Europese regelgevingskader dat de Europese elektronische-communicatiesector, die sedert eind de jaren 90 geliberaliseerd is, regelt. Het EWEC vormt een nieuwe stap in het proces van eenmaking en systematisering van de Europese teksten ter zake, waartoe de eerste stappen zijn ondernomen in 2002 en daarna in 2009.

De oorsprong van EWEC ligt in de Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, van 6 mei 2015, met als titel “*Strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa*”. Dat initiatief heeft op 12 oktober 2016 geleid tot een voorstel voor een richtlijn die uiteindelijk EWEC zou worden.

Wat de vorm betreft, bestond het voorstel uit “*een horizontale herschikking van vier bestaande richtlijnen (...) die in één richtlijn zijn samengevoegd*”.

In hoofdzaak merkte de Commissie in haar voorstel op dat *“in de sector een aanzienlijke ontwikkeling (heeft) plaatsgevonden en (...) de rol van de sector als cruciaal element voor de online-economie belangrijker (is) geworden. De marktstructuren hebben zich ontwikkeld, waarbij de monopolistische marktmacht steeds meer aan banden wordt gelegd, en tegelijkertijd is connectiviteit een alomtegenwoordig kenmerk van het economische leven geworden”*. Onder de meest innoverende aspecten van haar beleid vond men daar *“een consistent (e) (...) aanpak van spectrumbeleid en beheer”* alsook de *“stimulering van investeringen in snelle breedbandnetwerken”*.

De Europese doelstelling voor 2025 is tweevoudig. Enerzijds moeten de 5G-netwerken worden uitgerold om te zorgen voor een volledige dekking van het grondgebied, waaronder de belangrijke transportroutes over land, anderzijds wordt de creatie in het vooruitzicht gesteld van een gigabit society waarin alle Europese huishoudens, zowel in steden als daarbuiten, over een verbinding zullen beschikken met een snelheid van minstens 100 Mbps met uitzicht op 1 Gbps. Wegens de enorme bedragen die vrijgemaakt moeten worden om die doelstellingen te bereiken, is het niet denkbaar dat een overheidsfinanciering kan volstaan, vandaar de absolute noodzakelijkheid om voor de ondernemingen stimulansen te creëren om dergelijke investeringen te doen.

Na lange en moeizame onderhandelingen hebben het Europees Parlement en de Raad de ambities van het aanvankelijke voorstel van de Commissie getemperd maar toch zijn belangrijke innovaties overeind gebleven. Zonder volledigheid na te streven worden hier enkele voorbeelden gegeven:

- de toegangsverplichtingen zijn niet meer beperkt tot enkel de ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht maar neigen naar meer symmetrie, waarbij ook andere actoren (eigenaars van apparatuur) worden geraakt;
- om ze te stimuleren tot de aanleg van netwerken met zeer hoge capaciteit mogen de ondernemingen met aanmerkelijke marktmacht aan de regulator vragen om voor een bepaalde periode vrijgesteld te worden van hun verplichtingen, voor zover ze vooraf hebben voldaan aan een aantal strikte voorwaarden;
- hoewel de regulering ervan licht blijft in vergelijking met die van de andere operatoren begint het nieuwe Europese kader rekening te houden met de *over-the-top* (OTT) aanbieders van diensten, zoals niet-lineaire televisieomroeporganisaties en aanbieders van videoplatformdiensten, die hun diensten niet meer aanbieden via de traditionele netwerken (bedrade of radionetwerken) maar via het internet.

Er dient te worden benadrukt dat de Europese wetgever voor een aantal kwesties, waaronder enkele sleutelkwesties, de zorg om het nieuwe regelgevingskader te verduidelijken overgelaten heeft aan het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec) of aan de Commissie. Die punten moeten aan bod komen in richtsnoeren of aanbevelingen die nog moeten worden aangenomen. De nationale regelgevende instanties zullen daar zoveel mogelijk rekening mee moeten houden. Zij kunnen daar enkel in uitzonderlijke gevallen en mits grondige motivering van afwijken. Om van de aanbeveling van de Europese Commissie inzake relevante markten voor producten en diensten af te wijken is een openbare raadpleging en een notificatie bij de Commissie en Berec nodig.

De Europese wetgever heeft een clause opgenomen met betrekking tot de vijfjaarlijkse evaluatie van het gehele regelgevingskader. De eerste deadline voor de evaluatie van EWEC is vastgesteld op 21 december 2025.

Daarbij komen nog twee specifieke evaluaties door Berec uiterlijk op 21 december 2021, en vervolgens om de 3 jaar:

- een advies over de toepassing van de voorwaarden waaronder elektronische communicatienetwerken en diensten kunnen worden aangeboden en de effecten ervan op de interne markt);
- een advies over de markt en de technologische ontwikkelingen met betrekking tot de verschillende soorten elektronische communicatiediensten en de gevolgen ervan voor de rechten van de eindgebruiker.

In opvolging van deze adviezen van Berec kan de Europese Commissie desgevallend een wetgevingsvoorstel indienen tot wijziging van de betrokken bepalingen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend voorontwerp van decreet.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Eens de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring heeft gegeven voor voorliggend voorontwerp van decreet zijn volgende vervolgstappen gepland:

- inwinnen van het advies van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (adviestermijn 30 dagen);
- inwinnen van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (adviestermijn 30 dagen);
- inwinnen van het advies van het Interministerieel Comité voor Telecommunicatie en Radio-omroep en Televisie;
- tweede principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering;
- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen);

- voorleggen van het voorontwerp van decreet aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring;
- voorstelling van het ontwerpdecreet aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement;
- bespreking en stemming van het ontwerpdecreet in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen);
- 3° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van het Interministerieel Comité voor Telecommunicatie en Radio-omroep en Televisie;
- 4° de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie (met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen).

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd en Media

Benjamin DALLE